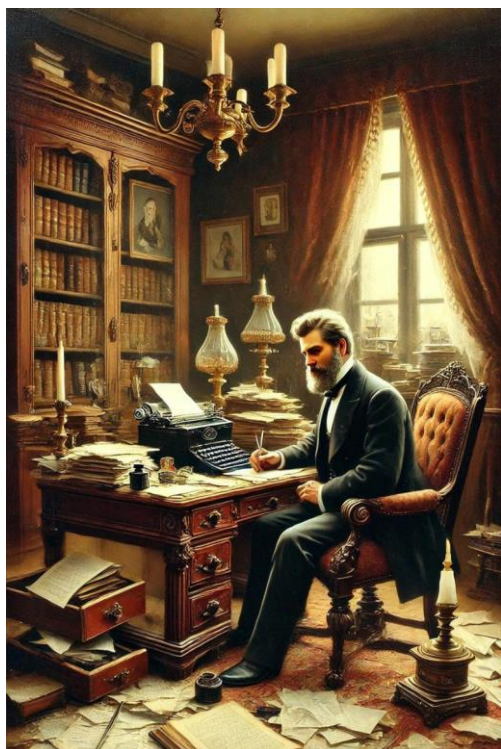

Lázár Ervin Országos Anyanyelvi Verseny

» „Magyar nyelven költeni olyan, mint hegedűművészek a Straduarión játszani”, mondja JÓKAI, s ezzel a hasonlattal önkéntelenül a maga íróművészetét jellemzi. A nyelv mesterhegedű, melyben megvan a hangok gazdag végtelensége, az árnyalatok és színek minden változatossága; de mester legyen igazában, aki a húrokat megszólaltatja. » (Tolnai Vilmos)

Jókai Mór a dolgozószobájában a mesterséges intelligencia szemén keresztül¹

A 2024/2025-ös tanévben a Lázár Ervin Országos Anyanyelvi Verseny témaköre Jókai Mór írói nyelvhasználatához kötődik. 2025. február 18-án éppen 200 éve lesz, hogy megszületett Jókai Mór. Festőnek készült, jogot tanult, mégis ő lett a magyar

irodalom egyik legsokoldalúbb írója. Kifogyhatatlan gazdagságú prózavilágával méltán tartják az egyetemes irodalom egyik legnagyobb elbeszélő művészenek is. Összesen több mint százötven regényt, novellát és egyéb művet írt, amelyeknek a száma és minősége kiemelkedő a magyar irodalom történetében. Emellett jelentős volt lapszerkesztői, irodalomszervező és politikusi tevékenysége is. Ma talán kevésbé ismertek Jókai nyelvészeti témájú művei, melyek főként a magyar nyelv eredetével kapcsolatos vitához, a finnugor nyelvrokonság kérdéséhez kapcsolódtak. Jókai művészetének egyik legfőbb értéke a nyelve: lebilincselő stílusban, választékosan, nyelvi kreativitással és humorral átszőve fogalmazta meg gondolatait, alkotta meg szereplőit. Vajon hogyan boldogulunk ma, a mesterséges intelligencia világában ezzel a kétszáz éves nyelvi leleménnyel?

¹ <https://www.artisbusiness.hu/hu/hireink/jokai-es-a-mesterseges-intelligencia-2621/>

1. forduló 1. feladat

„...s lett ott azon a helyen egy névtelen sziget. Mely senkié sem; melynek nincs sem földesura, sem királya, sem hatósága, sem papja, mely nem tartozik semmi országhoz, semmi vármegyéhez, ... melyen nem szánt, nem kaszál, nem legeltet senki. Egyedül a vadvirágnak és vadállatnak hazája. S ki tudja, még kinek” (Jókai Mór: Az arany ember)

Készítsétek el egy utazási iroda reklámfilmjét, amelyben a Senki szigetére szervezett utazás hirdetése szerepel!

Ada-Kaleh szigete²

A reklámfilm elkészítése során törekedjete a leírás alapján általatok elképzelt sziget képi világának megteremtésére! A filmben felhasználhatjátok a regényben szereplő tájleírás sorait (részleteit). Az alkotás

feleljen meg a reklámfilm követelményeinek: felirat, szlogen/logó, aláfestő zene, meggyőzésre irányuló eszközök. A reklámfilm képi és/vagy szöveges világának létrehozásában használjátok a mesterséges intelligenciát! Mesterséges képek alkotása: pl. Bing Image Creator, Canva Text to Image, Leonardo.ai, Craiyon, Jók.ai Labor Szövegalkotás: pl. ChatGPT, Jók.ai GPT Szöveg felolvasatása, állóképen szereplő személy megszólaltatása: pl. Word felolvasás funkció, Studio D-ID stb...

A videót elkészíthetitek okostelefon vagy számítógép segítségével is (pl. Windows Movie Maker, WeVideo stb...). Terjedelem 1,5 - 2 perc. A filmet küldjétek el a megadott email címre!

²https://falanszter.blog.hu/2011/12/10/40_eve_a_duna_melyen_a_titokzatos_senki_szigete?layout=5

Értékelési szempontok:

- képalkotás, képminőség (25 pont)
- hangalkotás, hangminőség (25 pont)
- szövegalkotás (25 pont)
- meggyőző erő (25 pont)
- mesterséges intelligencia használata (25 pont)
- ötletesség, kreativitás (25 pont)

Maximum: 150 pont

1. forduló 2. feladat

Készítsetek írói névszótárat Jókai Mór regényeinek személyneveiből! A példákat a következő módon adjátok meg: név (vezetéknév+keresztnev), a név típusa; a névalkotás módja; a név jelentése/ stílusminősítése, forrásmegjelölés. A gyűjtőmunka során mesterséges intelligencia nem használható!

Példa:**Mindenváró Ádám**

- a név típusa: beszélő név
- a névalkotás módja: szóösszetétel
- a név jelentése/ stílusminősítése: belső tulajdonságra utal, jelentése: *'ráérős, mindent halogató'*
- forrásmegjelölés: A kőszívű ember fiai

Értékelési szempontok: Minden hibátlan megoldásért 5 pont jár. A gyűjtőmunkával maximum: 150 pont szerezhető.

A felkészüléshez ajánlott szépirodalom:

- Jókai Mór összes művei. <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Jokai-jokai-mor-osszes-muvei-1/>

A felkészüléshez ajánlott szakirodalom:

- Jamrik Levente 2011. *40 éve a Duna mélyén a titokzatos Senki szigete* vagy Jamrik Levente 2015. *Így lett semmivé a Senki szigete. Múlt-kor.* https://falanszter.blog.hu/2011/12/10/40_eve_a_duna_melyen_a_titokzatos_senki_szigete?layout=5
- T. Somogyi Magda 2020. Az íróinév-szótárak kérdései a tervezett Jókai-névszótár kapcsán. 42. évf. 109-126. <https://ojs.mtak.hu/index.php/nevtert/article/view/6912/5458>
- Lőrincz Julianna 2023. Jókai Mór: A kőszívű ember fiai nyelve, stílusa. *Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Philosophica Tomus XXVII, Fasc. 1.* 54–64. chrome-extension://efaidnbmnnnibpajpcgleclefindmkaj/https://epa.oszk.hu/02100/02137/00042/pdf/EPA02137_pum_2023_01_054-064.pdf

Nemzeti Tehetség
Program

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM